

DE IJZEREN WIL

Beproeven wil ik mijn indrukken weer te geven over dit boek van Ellen Glasgow, *) door iets van de handelende personen te vertellen, doch zóó, dat u niet bij 't lezen weet: O ja... 't Eerste gedeelte is wat men noemt een „Christelijk boek.” De grootmoeder is een prachtige figuur, misschien voor onze begrippen te streng. 't Mooist komt deze figuur tot haar recht wanneer 't kindje van Ada geboren wordt. Dat is prachtig; waren er in onzen tijd meer van deze vrouwen, de wereld zou er anders uitzien. De tweede figuur is de moeder, Mary Evelyn. Wat 'n moeilijk leven heeft deze vrouw. Kracht gaat er van haar weinig uit. En toch, hoe kranig en bewonderenswaardig draagt deze vrouw haar kruis. 't Beste leeren wij haar kennen in het vertrouwelijke gesprek van moeder en dochter op blz. 93. Een gesprek, dat zoo ontroerend begint wanneer de moeder vertelt van haar leven in Ironside en dan zegt: „Ik moest nog leeren. Iedereen moet leeren. Ik had te kiezen tusschen opgewektheid en neerslachtigheid en toen heb ik gekozen wat ik dacht, dat voor de anderen prettiger zou zijn.” En later in datzelfde gesprek: „Hoe dikwijls ben ik niet voor mijn omgeving een ergernis geweest, als een doorn in het oog. Niets is een grootere beproeving dan zenuwen, voor menschen die geen zenuwen kennen. Ik had behoefte aan schoone vormen. Dat is waarom ik nooit heb nagelaten gehaakte matjes op tafel te leggen en de kandelaars neer te zetten met of zonder kaarsen en de bloemen of bessen in de blauwe kan.” Wanneer men dit alles leest, begrijpt men, wat 't voor deze vrouw met haar behoefte aan mooie dingen geweest moet zijn te leven in armoede en gebrek aan eenige weelde. Haar liefde voor haar man is aandoenlijk. Heeft hij 't ooit geheel begrepen?

John Fincastle, haar man, is een groot filosoof. Weinig zal ik van dezen man vertellen. Lief heeft hij zijn vrouw, zóó lief, dat hij zegt: „Ik zou 't niet kunnen dragen als ze er niet was, maar,” laat hij er dan op volgen, „ik kan 't niet dragen om bij haar te zijn.” Want dit is 't diep tragische, de vrouw, die hij liefheeft, irriteert hem, zoodra hij bij haar is. Nu komen de twee hoofdfiguren. Ada en Ralph. Tegen deze twee jonge levens is een groote fout begaan. Zóó groot, dat ze nooit meer goed te maken is. Ralph, opgevoed door een strenge, harde moeder, is geworden een jongen met een moeilijk karakter. Mede door den oorlog en de levensomstandigheden is hij aan 't einde een verbitterde, gesloten man geworden, sterk steunende op Ada, zijn kranige, jonge vrouw. Steeds weet deze weer er boven uit te komen. Heel veel leed en zorg moet ze doormaken, maar haar liefde is sterk. Op blz. 292 lezen wij, dat ze bij zichzelf denkt: „Ja, er bestond een liefde, die verdween met de jeugd. Een liefde, die onkwam en heenging met den hartstocht en dan voortdreed voorbij was. En er was een andere, een sterkere liefde, die je bleef behouden, als je maar trouw was. Maar trouw — dacht ze een oogenblik later — is nu zeldzamer dan liefde.” En daar, vrees ik, zal menige lezer en lezeres 't wel mee eens zijn in onzen tijd!

Tenslotte is daar nu de figuur van tante Meggie. Een goede, flinke vrouw. Jammer, dat zij een keer, wanneer de zorg weer heel groot is, zegt: „Ja wij moeten afwachten, maar ik zou wel willen, dat moeder me meer had nagelaten dan haar vertrouwen in den Heer.” Zij is naast de grootmoeder de eenige, die geloof heeft. En dan doet zoo'n gezegde wel heel onaangenaam aan.

Menig keer, als wij aan 't lezen zijn, zeggen wij: een mooi boek. Wij gaan belangstellen in deze levens.

Inderdaad een mooi boek.

Maar toch leggen wij het neer met een onbevredigd gevoel. Men had het boek „Armoede” kunnen noemen. En wij denken met weemoed aan al die menschen uit onzen tijd, die evenals de figuren uit dit boek leven zonder God en dus zonder hoop.

J. H. J. S.—V. N.

*) Uitgave: Zuid-Holl. Uitgevers Mij - Den Haag.

ZIJ, DIE VOOR ONS SCHRIJVEN....

Zij belevden de gezondheid als een hernieuwd geschenk van Gods genade!

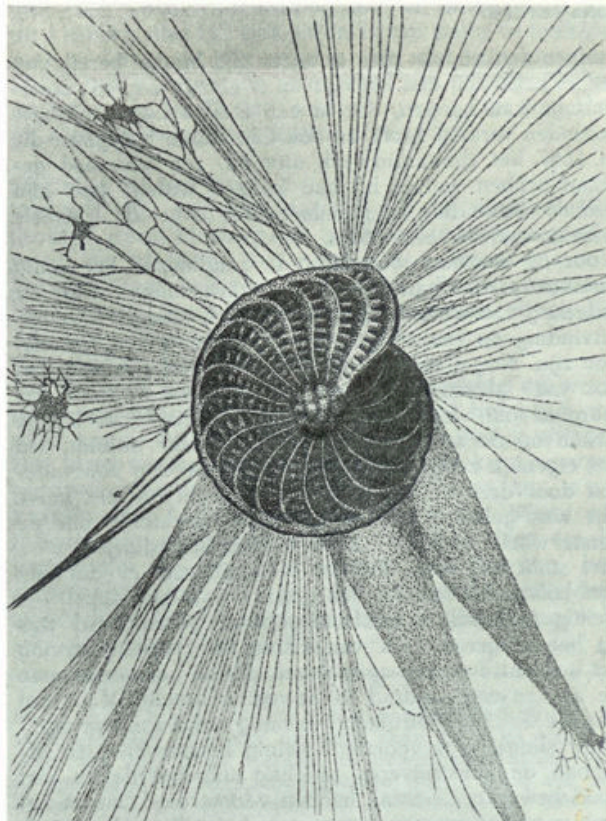
Zij mogen instemmen met de enthousiaste woorden van den van ziekte herstelden dichter:

„Gij noemt het grootst geluk op aarde,
Gezond te zijn;

Doch ik zeg — neen!

Het grootste is — gezond te worden!”

J. Voorhove

Een van de wonder-kleine diertjes, die de diepzee tot woonplaats hebben. Ze wonen in hun kalkhuisjes, uit welke openingen talloze voedingsdraden worden uitgezonden. Milliarden van deze huisjes bedekken den bodem van den oceaan en gaan na den dood van hun bewoners over tot een kalkachtige modder.